

จินตนาถ สิงคมาศ 2549: ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ของชาวไทยภูเขา อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์นุชนาถ มั่งคั่ง, Ph.D. 86 หน้า
ISBN 974-16-1962-6

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่ออธิบายสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ศึกษามาตรการ รูปแบบกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และข้อปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยจำแนกตามชนเผ่า และวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการ จัดการป่าไม้ของหน่วยงานพัฒนาบนพื้นที่สูง อีกทั้งเป็นแนวทางด้านการอนุรักษ์ให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูงอื่นๆ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ของครัวเรือนชาวไทยภูเขาจำนวน 104 ครัวเรือน จาก 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบ่อไคร้ บ้านแม่ละนา และบ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน แล้วทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ ตามแบบจำลองโลจิต

จากการศึกษา พบว่าร้อยละ 24.56 ของจำนวนตัวอย่าง มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยรูปแบบของกิจกรรมการอนุรักษ์ ได้แก่ การปลูกป่า การทำแนวกันไฟ และการบวชป่า ซึ่งปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ เชื้อชาติกระเหรี่ยง อาชีพเลี้ยงสัตว์ และความเข้าใจด้านทรัพยากรป่าไม้ มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในทิศทางบวกหมายความว่า เมื่อชาวไทยภูเขามีเชื้อชาติกระเหรี่ยง หรือมีอาชีพเลี้ยงสัตว์ และมีความเข้าใจในทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น จะทำให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น โดยที่แบบจำลองการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 75.44 และค่าความน่าจะเป็นของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เท่ากับร้อยละ 53.87

ข้อเสนอแนะ คือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำรูปแบบการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเผ่ากระเหรี่ยงมาเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูงอื่น ๆ และจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาว่างจากการทำงานในแต่ละอาชีพ พร้อมทั้งสนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรป่าไม้แก่ชาวไทยภูเขา